

Dorosły wrażliwy na dziecko...

Spośród istot żywych człowiek jest jedyną istotą, która stwarza własne środowisko życia i organizuje świadomie własną działalność abstrakcyjnego myślenia oraz porozumiewania się za pomocą mowy. Zdolność ta wiąże się z umiejętnością pracy za pomocą narzędzi, przetwarza świat materialny, pozwala człowiekowi na dostosowanie go do jego potrzeb. Środowiskiem życia ludzi jest kultura, którą tworzy za pomocą pracy, twórczości. Człowiek, bowiem dąży nie tylko do zachowania życia, ale do nadania mu określonej treści. Kultura jest zespołem form, działań i wartości. Aby żyć na coraz wyższym poziomie kultury trzeba nie tylko coraz więcej umieć, ale również odpowiednio rozwijać i kształtować całą swą osobowość.

Bardzo trudne i odpowiedzialne jest przygotowanie młodych pokoleń do życia. Wymaga ono różnych i długotrwałych zabiegów. Dzieci wymagają pielęgnacji, ale nie jest ona jednak wystarczającym przygotowaniem do życia. Konieczne jest wychowanie- długotrwałe i systematyczne, dzięki któremu mogą one nabyć umiejętności i sprawności potrzebne do życia na poziomie kultury oraz postawę wobec innych ludzi godną człowieka.

Słusznie powiedziano, że zwierze rodzi się raz, podczas, gdy człowiek rodzi się dwukrotnie: raz w sensie biologicznym i po raz drugi dzięki wychowaniu, które czyni z niego naprawdę człowieka.

Najważniejszą formę wychowania dziecko otrzymuje w rodzinie, dzięki kontaktom z dorosłymi i atmosferze, jaka w niej panuje. Dziecko obserwując i naśladowując rodziców, domowników uczy się języka i zachowania, nabiera nawyków i upodobań, zaczyna odróżniać zachowanie właściwe od niewłaściwego. Rodzice stają się dla niego wzorem, wedle, którego działa, a więc rola ich w wychowaniu jest bardzo odpowiedzialna. Wychowując powinni zdawać sobie sprawę, że na rozwój i prawidłowe wychowanie młodych pokoleń składa się:

- atmosfera w rodzinie, charakteryzująca się poczuciem więzi i wspólnych dążeń, tolerancję upodobań i zainteresowań
- właściwa postawa wobec dziecka, odpowiedzialność za jego rozwój i wychowanie
- umiejętność łączenia wychowania w rodzinie z innymi formami oddziaływań wychowawczych np.: przedszkole, szkoła.

Jednak nie tylko rodzina wychowuje dziecko, ale również otoczenie, środowisko, w którym rośnie- przedszkole, szkoła, rówieśnicy, nauczyciele.

Zadaniem środowiska jest stworzenie warunków dla ujawnienia różnych właściwości dziecka. Im lepsze warunki rozwoju, tym większe możliwości dziecka mogą się ujawnić. Różnorodność działania wobec niego, szczególnie dorosłych mogą przyspieszać, opóźniać lub hamować jego właściwości, a nawet zmieniać tempo i dynamikę jego rozwoju.

„Wrażliwy na dziecko” dorosły to taki, który czujnie obserwując je w toku różnorodnych z nim kontaktów i sytuacji dostrzega sygnały, że dziecko weszło w kolejną fazę swojego rozwoju.

Dziecko od najmłodszych lat powinno mieć swój udział w tym, kim się stanie, kim będzie. Wychowanie nie tworzy człowieka, ale pozwala mu stworzyć samego siebie. Ten udział dziecka w tworzeniu samego siebie będzie tym większy, im częściej aktywność jaka podejmie będzie jego własną aktywnością.

Wychowując dziecko musimy pamiętać, iż mamy przed sobą człowieka, któremu powinniśmy pozwolić mieć udział w tworzeniu samego siebie, pamiętając o jego aktywności własnej. Musimy zdać sobie sprawę, że twórczo adoptując się dziecko, to dziecko, które lepiej się rozwija, pełniej ujawnia swoje możliwości oraz korzysta z nich w różnych sytuacjach, jest bardziej samodzielne

i zaradne, wierzy w siebie i szybciej staje się pełnowartościowym człowiekiem. Jak powiedział Kazimierz Obuchowski „nie niszczy tego w co dziecko zostało wyposażone na swą drogę życia, a stwórzmy warunki i swym działaniem tak pobudźmy dziecko, by wszystkie w nim tkwiące właściwości mogły się ujawnić, a przez to służyć lepszemu, twórczemu dostosowaniu się do wymagań życia”.

